

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM - NATIONAL FOREST CENTRE

ÚSTAV PRE HOSPODÁRSKU ÚPRAVU LESOV ZVOLEN - Forest Management Institute Zvolen
Sokolská č. 2, 860 52 Zvolen, SK

podľa rozdeľovníka

Váš list č./zo dňa

Naše číslo
G/2017/796/70

Vybavuje/linka
Ing. Kučera

Zvolen
30.01.2017

Vec

Usmernenie OHÚL č. 1/2017 k dokončeniu vyhotovenia PSL s RZP 2017 - zaslanie

Usmernenie OHÚL č. 1/2017 k dokončeniu vyhotovenia PSL s RZP 2017

1. LHPTAX

V programe LHPTAX je doplnená záložka „Prieskumy“ s doplnenými údajmi, ktoré je potrebné zisťovať a zaznamenávať vždy v súvislosti s vyhotovením ekonomického a dopravného prieskumu:

- priemerný stupeň zavetvenia drevín,
- priemerný stupeň zaburinenia na ploche plánovanej na zalesňovanie alebo vyžívanie,
- skutočnú plochu pre ošetrovanie proti burine (vyžívanie).

Okrem týchto údajov je nutné využiť informácie výstupov z prieskumu a plánu lesnej dopravnej siete (PPLDS), a to v porastoch s plánovanou ťažbou doplniť údaje:

- plánovaná približovacia vzdialenosť (samostatne pre traktor a samostatne pre lanovku),
- sklon približovania (samostatne pre traktor a samostatne pre lanovku)
- v prípade využitia lanovky aj údaj o počte prestavieb lanovky.

Príspevková organizácia štátu
Zriaďovacia listina vydaná MPRV SR
pod č. 5091/2014-250

IČO: 42001315
DIČ: 2022091027
IČ DPH: SK2022091027

Banka: Štátna pokladnica
IBAN: SK2081800000007000241498
Internet: <http://www.nicsk.org>

Telefón: 045/520 21 11
Fax: 045/533 07 09
E-mail: nic-uhul@nicsk.org

1.1. Ekonomický prieskum

▪ Stupeň zavetvenia

Údaj - stupeň zavetvenia, je potrebné uvádzať len pri drevinách, kde je plánovaná ťažba.

Zaradenie dreviny do stupňa zavetvenia:

1. stromy zavetvené len vo vrcholovej časti do 1/3 výšky stromu- v priemere zavetvenie zo všetkých strán, dá sa akceptovať aj jednostranné zavetvenie presahujúce 1/3 výšky stromu- pokiaľ je tvorené jemnejším vetvením maximálne do 1/2 výšky stromu.

Ak relatívna početnosť dvojákov dreviny presahuje 20% všetkých a to najmä pri plánovanej výchovnej ťažbe, zaradí sa do nižšieho stupňa.

Pokiaľ je výrazný podiel suchých vetiev napr. staršie porasty BO, JD – zaradí sa do nižšieho stupňa.

2. ostatné prípady

3. stromy so zavetvením 2/3 výšky stromu a viac, dá sa tu zaradiť zavetvenie aj nad 1/2 výšky stromu s prevažne hrubými krivými vetvami s hustým rozkonárením – jablone.

▪ Plocha ošetrovania proti burine

Skutočná plocha na ošetrovanie proti burine (príp. aj jedincov niektorých drevín z prirodzeného zmladenia) je plocha, na ktorej sa plánuje vyžínanie aspoň 1 krát.

Skutočná plocha na ošetrovanie proti burine sa stanoví posúdením v teréne na základe vyspelosti mladého lesného porastu vo vzťahu k aktuálnemu stupňu zaburinenia resp. potenciálnemu stupňu zaburinenia pri terénnych prácach vykonávaných mimo vegetačného obdobia, alebo na jeho začiatku.

Do plochy na ošetrovanie proti burine sa úmyselne nezapočítava plocha na zalesňovanie.

Ide o dôležitý údaj najmä v porastoch nezabezpečených, nerovnomerne vyspelých alebo nerovnovekých, kde sa plánuje vyžínať (kód J:17).

Príklad 1: výmera mladého lesného porastu nerovnomerne vyspelého alebo nerovnovekého porastu je 5,00 ha (zakmenenie 1,00) - rozsah vyžínania posúdený v teréne 2,00 ha.

Príklad 2: výmera mladého lesného porastu je 10,00 ha pri zakmenení 0,20, pričom je plánované umelé zalesňovanie na ploche 8,00 ha – plocha na vyžínanie maximálne v rozsahu 2,00 ha a po posúdení v teréne 1,00 ha, pretože na ostatnej ploche sú skupiny alebo jedince jednotlivito, ktoré nie je potrebné vyžínať.

▪ Stupeň zaburinenia

Stupeň zaburinenia sa stanoví pri plánovaní zalesňovania, vyžínania, okopávania a odstraňovaní popínavých rastlín tzn. na základe priameho posúdenia v teréne: výška, hustota a druh buriny vo vzťahu k výške a druhu drevín (vrátane ich rozmiestnenia), a to len na ploche plánovanej na zalesňovanie alebo vyžínanie alebo okopávanie alebo odstraňovanie popínavých rastlín. Tzn. v prípade veľmi rôznorodého porastu sa posudzuje **aktuálny stupeň zaburinenia** len vo vzťahu k nezabezpečenému lesnému porastu, kde sa bude plánovať napr. ošetrovanie proti burine.

Aktuálny stupeň zaburinenia:

0. **žiadne príp. ojedinelé riedke** zaburinenie

1. **redšie alebo miestami stredné**, pomiestne zaburinenie, burina neprerastá sadenice. Vyhľadávanie sadeníc je ľahké.

2. **súvislé stredné** zaburinenie. Zaburinenie sťažuje vyhľadávanie sadeníc. Burina na úrovni výšky sadeníc.

3. **súvislé silné** zaburinenie. Vyhľadávanie sadeníc je náročné. Burina prerastá sadenice.

V prípade, že aj v rámci nezabezpečeného lesného porastu sú výrazné rozdiely v stupni zaburinenia, stanoví sa plošne priemerný stupeň zaburinenia, a to len na ploche, kde sa bude plánovať napr. ošetrovanie proti burine.

V prípade holín sa stupeň zaburinenia stanoví rovnakým spôsobom, s tým rozdielom, že výšku sadeníc plánovaných na zalesnenie (okrem topoľov, vrb) predpokladáme cca 20-30 cm.

V prípade stanovenia stupňa zaburinenia mimo vegetačného obdobia, alebo na jeho začiatku sa využijú poznatky získané skúsenosťami a znalosťami z obdobných stanovišť alebo od obhospodarovateľa lesa.

V prípade nových úloh možno informácie získať z už obnovených plôch.

1.2. **Dopravný prieskum**

▪ **Približovacia vzdialenosť (v metroch)**

Údaj je potrebné editovať samostatne pre traktor a samostatne pre lanovku.

Približovacia vzdialenosť **dĺžka krivočiary**, ktorá predstavuje predpokladaný smer (trasu) približovania dreva z porastu na OM (sklad)

V prípade kombinovaného približovania sa stanovia oba údaje tzn. celková približovacia vzdialenosť predstavuje súčet údajov pre traktor a pre lanovku.

▪ **Sklon približovania (v percentách)**

Údaj zisťovaný samostatne pre traktor a samostatne pre lanovku, musí byť kompatibilný s plánovanou približovacou vzdialenosťou tzn. **pokiaľ sú naplnené údaje o približovacej vzdialenosti pre traktor / lanovku musia byť stanovené aj údaje o sklone pre traktor / lanovku.**

Ide o priemerný sklon na približovacej vzdialenosti, stanovený na základe prevýšenia stredu porastu a odvozného miesta. Vypočíta sa ako podiel prevýšenia (v metroch) k približovacej vzdialenosti (v metroch). Výsledná hodnota sa vynásobí hodnotou 100 a predstavuje sklon v %. Pokiaľ je prevýšenie väčšie ako približovacia vzdialenosť - sklon je väčší ako 100%.

▪ **Počet prestavieb lanovky**

Údaj je potrebné editovať len v porastoch, kde je plánovaná ťažba. Údaj musí byť kompatibilný s plánovanou približovacou vzdialenosťou pre lanovku tzn. **pokiaľ sú naplnené údaje o približovacej vzdialenosti pre lanovku (resp. pokiaľ približovacia vzdialenosť pre lanovku je väčšia ako 0) musí byť stanovený údaj o počte prestavieb lanovky.**

Počet prestavieb lanovky sa stanoví len pri predpokladanom spôsobe sústreďovania dreva **lanovkou** – a to na základe približovacej vzdialenosti pre lanovku, priemerného sklonu približovania pre lanovku, plánu výchovnej ťažby, plánu obnovnej ťažby, ťažbovej mapy a sklonu porastu. Počet prestavieb lanovky potrebných pre približovanie dreva na OM sa vypočíta ako podiel šikmej približovacej vzdialenosti a hodnoty 500m. K tomuto údaju sa pripočíta počet prestavieb lanovky potrebných pri sústreďovaní dreva v rámci porastu. Stanoví sa na základe informácií o plánovanej ťažbe. Akceptuje sa dĺžka lanovkovej dráhy 500m, v prípade že šikmá dĺžka obnovného prvku výrazne prekračuje hodnotu 500m, je potrebné počítať s minimálne dvoma prestavbami lanovky pri vyťahovaní dreva z tohto obnovného prvku. Ide o **odhad minimálneho počtu prestavieb lanovky** pri sústreďovaní dreva lanovkou (v rámci porastu ako aj mimo neho).

Údaj súvisí s plánovanou ťažbou dreva, druhom ťažby (výchovná, obnovná), hospodárskym spôsobom atď.

- **Plánovaná približovacia vzdialenosť (v metroch)**

Údaj je potrebné editovať len v porastoch, kde je plánovaná ťažba a to samostatne pre traktor a samostatne pre lanovku.

Ide o približovaciú vzdialenosť k najbližšiemu **plánovanému odvoznému miestu príp. skladu** (na základe informácií od obhospodarovateľa lesa resp. z prieskumu PPLDS), ktoré sa bude reálne využívať pri ťažbe a približovaní dreva (pozn. v prípade, že nie plánované je potrebné plánovať reálne k odvoznej ceste).

Údaj súvisí s realizovaním PPLDS a plánovaním OM. V prípade kombinovaného približovania sa stanoví oba údaje tzn. celková približovacia vzdialenosť predstavuje súčet údajov pre traktor a pre lanovku.

2. Úprava programového riešenia LHPTAX

- Do Výstupy/Druh zostavy/Zoznamy pribudla zostava Z26 - Prehľad približovacích vzdialeností
- V záložke „Prieskumy“ je doplnená možnosť editovať plochu na ošetrovanie v % z plochy etáže

3. Metodický postup na vyhotovenie PPLDS

- Do metodického postupu na vyhotovenie PPLDS je zapracované usmernenie 1/2016 z 6.9.2016.
- Doplnená kapitola „Technická správa“
- Tabuľky hodnotenia ciest a objektov sú upravené tak, aby boli priamo prevzateľné z programu PSLDedit.
- Doplnený vzor prílohy elaborátu 5.3 „Záznam z prerokovania elaborátu PPLDS“
- Kapitola 2.6.1.2 „Vlastníctvo, správa lesnej cesty“ sa mení na „Obhospodarovanie (využívanie) lesnej cesty“
- Doplnený „Výkaz ciest podľa druhu obhospodarovania“
- Doplnené kartografické zobrazenie druhu obhospodarovania, sklonov terénu a terénnych typov
- Doplnená tabuľka (vzor) v kapitole 5.8 „Prehľad približovacích vzdialeností“ (súčasť upraveného programu LHPTAX)

Metodický postup na vyhotovenie PPLDS je zverejnený na http://www.nlcsk.sk/nlc_sk/ustavy/uhul/aktualne.aspx.

4. Tabuľka plochová

V súvislosti s tým, že vlastnícke celky sa stávajú čoraz častejšie využívanou jednotkou priestorového rozdelenia lesa nastáva potreba aby každý porast a OLP boli priradené k definovanému vlastníckemu celku.

V rámci informačného systému LH je vlastnícky celok definovaný svojou príslušnosťou k lesnému celku (položky RZP, KPL) a svojím názvom.

V dnešnej situácii existencia „nedefinovaných“ vlastníckych celkov prináša informačnému systému problémy. V plánoch platných od 1.1. 2017 musia byť všetky porasty a ostatné lesné pozemky priradené k definovanému vlastníckemu celku. Toto priradenie umožňuje rovnako ako predtým štandardný nástroj „Vlastnícky celok“ v PT2005.

Z vyššie uvedeného dôvodu sa, pre potrebu automatizovaného vyhotovenie niektorých častí „Všeobecnej časti PSL“, v tabuľke plochovej sa **vždy zaznamenáva** (vypĺňa) údaj „Vlastnícky celok“.

5. Odovzdávanie výstupov PPLDS na dátový portál

Na datový portál sa odovzdávajú (nahrávajú) súbory PPLDS do adresára PPLDS a podadresárov Grafika a Elaborát.

- Grafika (*forma grafických výstupov bude v osobitnom usmernení*)
- Elaborát vo forme pdf

Prílohy

1. Metodický postup na vyhotovenie PPLDS
2. Vzor elaborátu PPLDS

Vyhotovil: Ing. Kučera, odbor HÚL

Odsúhlasil: Ing. Ruman, vedúci odboru HÚL

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM

T. G. Masaryka 22

960 92 Zvolen

IČO: 42 001 315

DTC: 5022091027

12 -

Ing. Ľuboš Žabka

riaditeľ NLC-ÚHUL Zvolen

Na vedomie

EuroForest, s.r.o.

Ing. Ján Mozofa

euroforest@euroforest.sk

LH Projekt-SK, s.r.o.

Ing. Ivan Greguš

lhprojekt@lhprojekt.sk

Lesprojekta, s.r.o.

Ing. Marek Čontofalský

contofalsky@lesprojekta.sk

SLS, a.s.

Ing. Igor Hlaváč

igor.hlavac@sllsas.sk